

Betfröbeställning 2025

Viktig information

Nordic Sugar kommer **inte** att sälja frö inför säsongen. Däremot kommer vi ha en frö-depå där det fortfarande går att komplettera med frö vid eventuella omsådder eller om man av någon anledning saknas frö.

Beställning av betfrö görs via fröfirmornas egna säljkanaler.

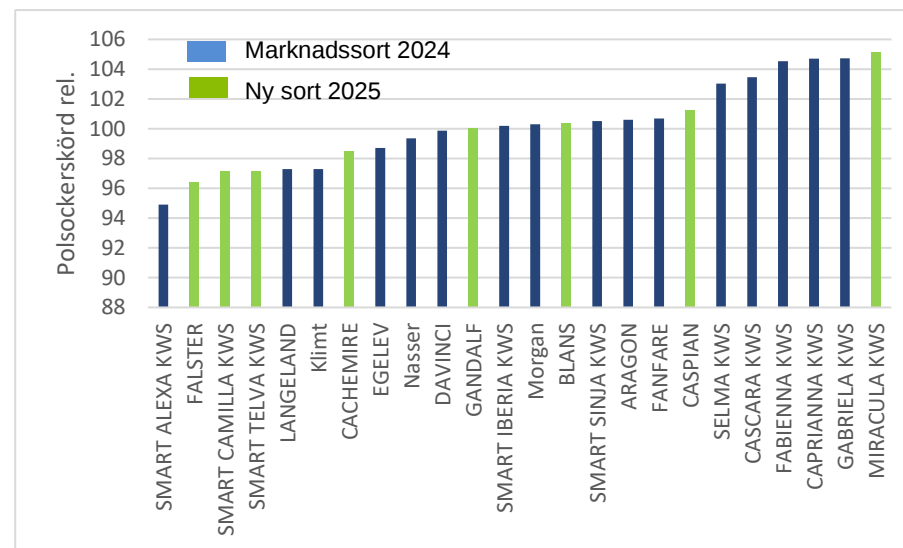
Viktig är att sorten är godkänd av Sortkommittén och att odlaren meddelar Nordic Sugar om sort och mängd.

Till odling 2025 är det ett fortsatt stort antal marknadssorter som är godkända av Sortkommittén. De olika fröfirmorna har valt att saluföra 24 av marknadssorterna i Sverige och ytterligare 5 observationsorter. Information om de godkända sorterna som testats i Sverige de senaste tre åren presenteras här.

Så inte hela arealen med en ny sort, utan välj minst en beprövad sort för att sprida riskerna.

Beställ frö som svarar mot den kontrakterade arealen.

Relativ polsockerskörd. Medeltal från 12 SLU- och NBR-försök 2022–2024

Följande Conviso-sorter är provade i tre år: **Smart Alexa KWS, Smart Camilla KWS, Smart Iberia KWS, Smart Sinja KWS** och **Smart Telva KWS**. Sorterna är provade i sortförsöken med konventionell ogräsbekämpning och inte i Conviso-strategin. På fält med vildbetor eller problem med icke-ALS-resistenta ogräs ger Conviso-sorterna intressanta möjligheter. Vid beställning av Conviso Smart betor så kommer det i ett paket tillsammans med en liter Conviso One/hektar.

2025-års Convisosorter, provade i sin ogrässtrategi 2022–2024 (7 försök).

Sort	Polsocker skörd ton/ha	Polsocker skörd rel.	Sockerhalt %	Renhet %
Smart Iberia KWS	17,0	103	17,7	92,2
Smart Sinja KWS	16,8	102	17,7	92,9
Smart Telva KWS	16,8	102	17,2	92,0
Smart Camilla KWS	16,3	99	17,3	92,3
Smart Alexa KWS	16,2	98	17,4	92,1

Sortvalsråd

Ta först och främst hänsyn till eventuella jordburna sjukdomar.

Rotbrandssvampar

Rotbrandssvampen *Aphanomyces* kan orsaka stora skördeförluster där den förekommer. Vid starka angrepp rekommenderar vi **Aragon, Cascara KWS, Gabriela KWS, Morgan** och **Selma KWS**.

Nematoder

Cachemire, Caprianna KWS, Cascara KWS, Fabienna KWS, Falster, Gabriela KWS, Gandalf, Langeland och **Miracula KWS** är alla nematodtoleranta (NT) och ger bra skörd på nematodsmittad mark.

Dessa ska väljas där det finns ett eller flera ägg per gram jord. NT-sorterna ger betydande skördeökningar under dessa förhållanden.

Prioritera sorter med jämn skörd, snabb uppkomst och jämn plantetablering

Plantetablering

Sorter som kommer upp snabbt ger jämna bestånd med jämnstora betor. Ett bra bestånd är nyckeln till hög skörd och underlättar upptagning och lagring. Det finns inga stora skillnader mellan sorterna men något bättre val gällande snabb uppkomst är **Cachemire, Cascara KWS, Fanfare Langeland, Smart Alexa KWS** och **Smart Camilla KWS**.

Jämn skörd

Det är viktigt att sockerskörden är både hög och jämn över åren.

Sorternas relativtal för respektive år i svenska försök.

	Sockerskörd i försök utan nematodförekomst - årsvisa relativtal jämfört med mätarsorter			Sockerskörd i Nematodförsök relativtal med Mätarsorter	
Gns. av mätarsorter	2022	2023	2024	2023	2024
Selma KWS	105	105	105		
Morgan	104	99	100		
Nasser	101	102	99		
Blans	99	103	100		
Aragon	102	103	99		
Egelev	101	101	99		
Davinci	100	102	99		
Fanfare	100	101	101		
Smart Iberia KWS	100	100	101		
Klimt	99	99	99		
Smart Sinja KWS	97	99	101		
Caspian			102		
Smart Telva KWS			97		
Nematodtoleranta sorter					
Fabienna KWS	105	105	105	106	109
Cascara KWS	106	103	101	100	110
Caprianna KWS	104	104	105	102	101
Cachemire	101	100	97	99	105

Gabriela KWS	105	102	104	102	101
Falster	100	96	97	97	108
Miracula KWS		104	103	106	106
Langeland	98	97	97	99	104
Smart Alexa KWS	95	94	96		92
Gandalf			100	94	92
Smart CamillaKWS			97		94

Hög sockerhalt är en mycket viktig parameter

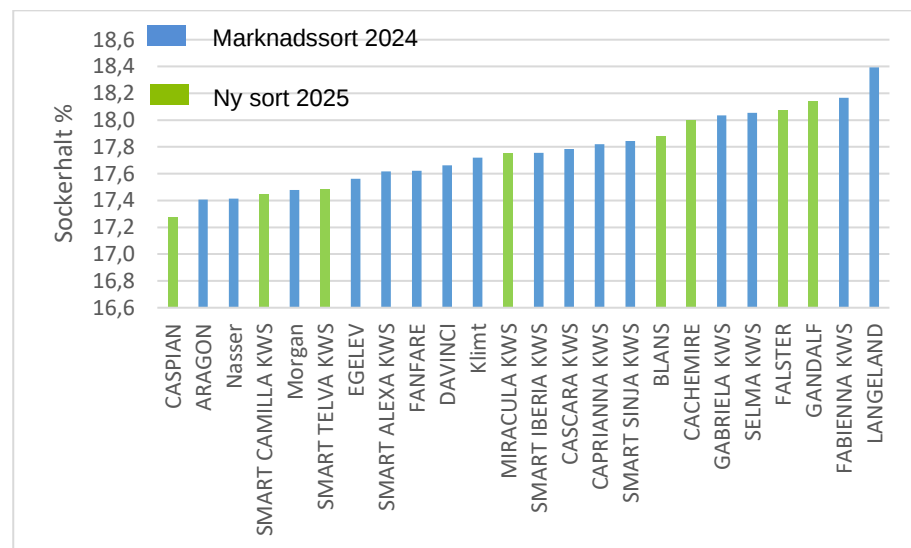
Sträva efter att leverera så mycket socker som möjligt per lass. Sockerhalten är den viktigaste kvalitetsparametern för en hög intäkt.

Om du producerar 12 ton socker/hektar ger en ökning från 17,0 till 18,0% i sockerhalt cirka **1300 kr/hektar** mer i betalning vid samma sockerskörd/hektar enligt Branschavtalet.

Sockerhalten är också kopplad till hur stabil betan är i sin struktur. Hög sockerhalt betyder generellt sätt en stabilare beta som inte lika lätt går sönder i upptagaren eller vid lastning. Betor som lätt går sönder är inte lämpliga för lagring så välj en sort med hög sockerhalt till de fält som ska lagras och levereras senare under kampanjen.

Även för betor som ska levereras tidigt under säsongen bör en sort med hög sockerhalt väljas för att undvika avdrag för låg sockerhalt.

Sockerhalt %. Medeltal från 12 SLU- och NBR-försök 2022–2024.

Lagring

Skonsam upptagning är av stor vikt för att minska skadorna på de betor som ska lagras. Tester med penetrometer för att mäta betans hårdhet tillsammans med erfarenhet från fabriken så rekommenderar vi att vid en långtidslagring använda **Caprianna KWS, Klimt** eller **Smart Iberia KWS**.

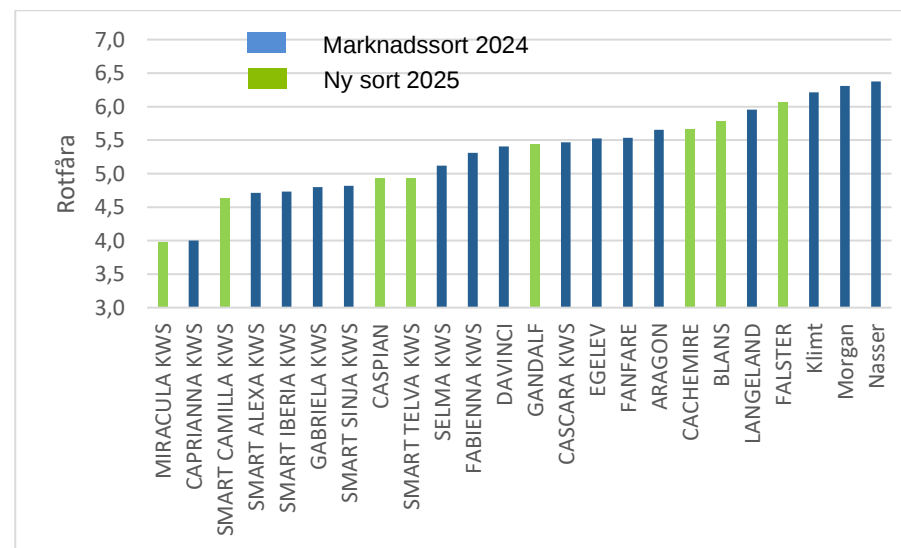
Renhet

Djup rotfåra (låg karaktär nedan) kräver aggressivare rensning för hög renhet. **Klimt, Morgan** och **Nasser** är de sorter som haft bäst rotform i försöken.

Renheten, som till stor del beror på rotfåran, påverkar intäkten.

Tillägget/avdraget per procentenhet renhet är vid 65 tons rotskörd 130 kr per hektar.

Rotfåra. Medeltal från 12 SLU- och NBR-försök 2022–2024.

Andra viktiga odlingsegenskaper

Betans växtsätt har stor praktisk betydelse vid upptagningen.

- Lågt växande betor är svåra att ta upp och blasta väl, och kan därför få dåliga renheter under besvärliga förhållanden. Om det blir frost när betorna står kvar i marken är de lågt växande sorterna mindre utsatta.

Smart Telva KWS, Smart Camilla KWS, Smart Fjola KWS och **Smart Iberia KWS** är lågväxande.

- Högt växande betor, särskilt de som har lite blast, är å andra sidan mer utsatta om det blir frost när betorna står kvar i marken. **Aragon, Caspian** och **Selma KWS** är högväxande.

Stocklöpare

Generellt sett ökar risken för stocklöpning vid mycket tidig sådd beroende av väderleken efter sådd. Det finns en genetisk variation mellan sorter när det gäller risken för stocklöpning. Stocklöpare ska alltid tas om hand under säsongen men observera att vid odling av Smart-betor är det av extra stor vikt att undvika en stor stocklöpning.

Ska du så tidigt, i andra halvan av mars, välj i första hand: **Egelev, Gabriela KWS** eller **Selma KWS**.

Vi avråder från att så **Cascara KWS, Fanfare** och **Nasser** tidigt.

De rekommenderade sorterna har låg stocklöpningsfrekvens under förutsättning att väderleken efter sådd är normal under vår och försommar. **Råden baseras på uppgifter från försöken, förädlarna samt Nordic Sugars egna erfarenheter.**

Sortval vid sådd innan 1 april:

Gabriela KWS	Bästa val
Selma KWS	
Egelev	

Cascara KWS	Sämsta val
Fanfare	
Nasser	
Smart Camilla KWS	

Försöksresultat 2022-2024. Medeltal från 12 SLU- och NBR-försök.

Sort		Sortägare	Sockershalt %	Polsockerskörd ton/ha	Polsocker skörd rel.	Renhet %
Medel alla marknadsorter			17,7	16,1		94,5
Aragon	RZ	DLF beet seed	17,4	16,5	101	96
Blans	RZ	Ses vdh	17,9	16,5	100	94,9
Caspian	RZ	DLF beet seed	17,3	16,7	101	95,6
Davinci	RZ	DLF beet seed	17,7	16,4	100	95,2
Egelev	RZ	Ses vdh	17,6	16,2	99	94,5
Fanfare	RZ	DLF beet seed	17,6	16,6	101	94,6
Klimt	RZ	Strube	17,7	16,0	97	94,8
Morgan	RZ	Strube	17,5	16,5	100	95,5
Nasser	RZ	Strube	17,4	16,3	99	95,0
Selma KWS	RZAT	KWS	18,1	16,9	103	95,2
Smart Iberia KWS	RZATHT	KWS	17,8	16,5	100	93,5
Smart Sinja KWS	RZHT	KWS	17,8	16,5	101	94,5
Smart Telve KWS	RZHT	KWS	17,5	16,0	97	93,3

Nematodtoleranta sorter på mark utan nematoder

Caprianna KWS	RZNT	KWS	17,8	17,2	105	94,7
Cascara KWS	RZNT	KWS	17,8	17,0	103	95,7
Cashemire	RZNT	Ses vdh	18,0	16,2	99	94,0
Fabienna KWS	RZNT	KWS	18,2	17,2	105	94,7
Falster	RZNT	Ses vdh	18,1	15,9	96	94,6
Gabriela KWS	RZNT	KWS	18,0	17,2	105	94,6
Gandalf	RZNT	DLF beet seed	18,1	16,5	100	95,4
Langeland	RZNT	Ses vdh	18,4	16,0	97	94,5
Miracula KWS	RZNT	KWS	17,8	17,3	105	94,2
Smart Alexa KWS	RZNTHT	KWS	17,6	15,6	95	93,2
Smart Camilla KWS	RZNTHT	KWS	17,4	16,0	97	93,3

Alla sorter kommer att vara betade med fungiciderna Rampart + Tachigaren samt insekticiden Force.

Fröåtgång (enheter/hektar)

Antal frön/m	Fröavstånd (cm)	48 cm radavstd	50 cm radavstånd
4,5	22	0,94	0,90
5	20	1,04	1,00
5,5	18	1,15	1,10